

İndirilme Tarihi

06.02.2026 19:42:09

İLH207 - FIKIH I - İlahiyat Fakültesi - İlahiyat Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı İslam hukuku ilminde muâmelat kavramı altında incelenen Anayasa ve İdare Hukuku, Ceza Hukuku, Yargılama Hukuku, Mali Hukuk, Devletler Hukuku sahalarının kavramsal çerçevesini tanıtmak, bu alanlardaki temel yaklaşım ve görüşleri ortaya çıkarmak ve fıkıh tarihi içerisinde bu sahalarda yaşanan gelişme ve ihtilafları incelemektir.

Dersin İçeriği

Bu dersin içeriği; İslam hukukuna giriş (Temel kavramlar-konular), İslam hukukunda Anayasa ve İdare Hukuku, Ceza Hukuku, Yargılama Hukuku, Mali Hukuk, Devletler Hukuku; Klasik Örnek Arapça Metin ve Mecelle'in İlk 100 Maddesinden Seçme Fıkıh-Hukuk Kuralları gibi konu başlıklarından oluşmaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

1-Prof. Dr. Ahmet Yaman-Prof. Dr. Halit Çalış, İslam Hukuku, Ankara: Bilay Yayınları; 2- Prof. Dr. İbrahim Yılmaz, İslam Kamu Hukuku Ders Notları (Yrd. Kaynak) 3-Maverdî, el-Ahkamu's-sultâniyye ve'l-vilâyâtü'd-dîniyye' (Örnek Arapça Metin) 4-Mevsilî, el-İhtiyâr li ta'lîl-muhtâr (Örnek Arapça Metin) 5-Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye (Seçme-Fıkıh-Hukuk Kuralları)

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Problem Çözme

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Öğrenciler dersin işlendiği ana kaynakla birlikte diğer yardımcı kaynaklardan da sorumludur. Yardımcı kaynaklardan nasıl sorumlu olunacağı ders hocası tarafından öğrencilere ilgili yerlerde duyurulacaktır.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Arş. Gör. Hamza ÖZEN

Dersin Verilişi

Örgün / Yüz Yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Prof. Dr. İbrahim Yılmaz

Program Çıktısı

- 1-İslâm hukukunun temel kavramlarını, konularını ve İslam kamu hukuku ile ilgili konuları tanımlar.
- 2-İslâm kamu hukuku ile ilgili güncel problemleri çözümleme becerisi kazanır ve uygular
- İslâm kamu hukuku ile Modern hukuktaki kamu hukuku konuları arasında mukayese yapma becerisi kazanır ve uygular.
- 4-İslam kamu hukuku alanında mesleki formasyon kazanır ve uygular

Sıra	Hazırlık	Öğretim		Uygulama
	Bilgileri	Laboratuvar	Metodları Teorik	
1			1) İslam Hukukuna Giriş: Temel Kavramlar (Fıkıh, Hukuk, Şeriat, Mezhep, Fetva) 2) İslam Hukukunun Sistematiği ve Temel özellikleri 3) Modern Hukuk Sistemleri	
2			1) İslam Hukukuna Giriş: Temel Kavramlar (Fıkıh, Hukuk, Şeriat, Mezhep, Fetva) 2) İslam Hukukunun Sistematiği ve Temel özellikleri 3) Modern Hukuk Sistemleri İslam Hukukunun Kanunlaştırılması	
3			İslam Anayasa ve İdare Hukuku 1) İslam Anayasa Hukukunun Temel Nitelikleri 2) Devlet Kavramı 3) Temel İnsan Hakları 4) Gayrimüslim Vatandaşların Hakları ve Sorumlulukları	
4			İslam Anayasa ve İdare Hukuku 1) İslam Anayasa Hukukunun Temel Nitelikleri 2) Devlet Kavramı 3) Temel İnsan Hakları 4) Gayrimüslim Vatandaşların Hakları ve Sorumlulukları	
5			İslam Ceza Hukuku: 1) İslam Ceza Hukukunun Temel İlkeleri 2) Suç ve Ceza	
6			İslam Ceza Hukuku: Had Suçları ve Cezaları	
7			İslam Ceza Hukuku: Tazir Suçları ve Cezaları	
8			Ara Sınav (Vize)	
9			İslam Yargılama Hukuku: 1) Mahkeme 2) Yargılama Kuralları 3) İspat Vasıtaları	
10			İslam Yargılama Hukuku: 1) Mahkeme 2) Yargılama Kuralları 3) İspat Vasıtaları	
11			İslam Mali-Vergi Hukuku: 1) Vergi Hukukunun İlkeleri 2) Vergi Çeşitleri	
12			İslam Devletler Hukuku (Uluslararası İlişkiler): 1) İslam Devletler Hukukunun Temel İlkeleri 2) Devletlerarası Camianın Hukuki Taksimi 3) Devletlerarası İlişkiler	
13			İslam Devletler Hukuku (Uluslararası İlişkiler): 1) İslam Devletler Hukukunun Temel İlkeleri 2) Devletlerarası Camianın Hukuki Taksimi 3) Devletlerarası İlişkiler	
14			İslam Anayasa-İdare Hukuku ve Ceza Hukuku Klasik Arapça Örnek Metin Okuma: 1- Mâverdi, el-Ahkâmü's-Sultaniyye-Anayasa-İdare Hukuku; 2-Mevsîlî, el-İhtiyâr-Ceza Hukuku	
15			Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye'in ilk 100 maddesinden Seçme Fıkıh-Hukuk Kuralları Okuma	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Derse Katılım	14	2,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	2,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00
Ara Sınav Hazırlık	1	6,00
Final Sınavı Hazırlık	1	10,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20
Ö.Ç. 1		1			2		1								1				1	1
Ö.Ç. 2	1	1	1		2			1			1			1			1			1
Ö.Ç. 3	1			2			1				1			1			1			1
Ö.Ç. 4	1			1			2			1			2			1			1	2

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Hz. Peygamber'in söz, fiil ve takrirleri, fiziksel ve ahlaki özellikleri, hadisin ve hadis ilminin tarihi seyri, usulü, problemleri, yorumlanması ve kültürel değeri hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 2 :** İslam dünyasında dini ve siyasi gayelerle vücut bulmuş klasik ve çağdaş akımlar hakkında temel bilgi sahibidir.
- P.Ç. 3 :** Tasavvufun tarihi, kavramları, kurumları, şahsiyetleri ve felsefesi hakkında bilgi sahibidir.
- P.Ç. 4 :** Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun okur ve ilmi ölçüler çerçevesinde yorumlar
- P.Ç. 5 :** İslam inanç esaslarını ve Kelam problemlerini akıl ve nakil çerçevesinde bilimsel metotlarla değerlendirir
- P.Ç. 6 :** Alanyla ilgili klasik ve modern metinleri anlayabilecek ve kendisini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilecek düzeyde Arapçayı ve bir batı dilini en az Avrupa dil portföyü B1 genel düzeyinde kullanarak ilahiyat alanındaki bilgileri izler ve meslektaşları ile iletişim kurar.
- P.Ç. 7 :** Din ve dini konuları felsefi, sosyolojik ve psikolojik açıdan değerlendirebilir.
- P.Ç. 8 :** Klasik kaynaklarda ve modern araştırmalarda İslam fıkhnın temel konularını, mukayeseli hukuk yöntemleri çerçevesinde İslam hukuku ile diğer hukuk sistemleri arasında karşılaştırarak değerlendirebilir.
- P.Ç. 9 :** Bireysel, toplumsal ve küresel nitelikteki olay ve sorunlara, dini ve sosyal bilimlerin verileri doğrultusunda, tanımlama, kurgulama, değerlendirme ve çözüm önerileri getirebilme becerisi.
- P.Ç. 10 :** Her çeşit bireysel, toplumsal hatta küresel nitelikli, felsefi, sosyal, psikolojik ve dini içerikli sorunları, temel kaynaklardan yararlanarak, bilimsel düzeyde araştırıp, analiz ve sentez yaparak, rapor haline getirebilme.
- P.Ç. 11 :** Dini metinleri orijinal kaynaklarından okuyup, anlayabilecek düzeyde dil becerisi elde edebilme.
- P.Ç. 12 :** Din bilimlerine ilişkin tarihi bilgi birikimiyle birlikte, alanyla ilgili güncel bilgi ve gelişmeleri izleyebilme ve sorunların çözümünde kullanabilme becerisi.
- P.Ç. 13 :** Tarihi süreç içinde oluşmuş İslam Kültür ve Medeniyetini özgün nitelikleriyle kavratarak, tarihi ve kültürel mirasımıza ilişkin bir aidiyet duygusu ve bilinci geliştirebilme.
- P.Ç. 14 :** Örgün ve yaygın din eğitiminin hedef kitlesi olan çocuk, genç, yetişkin ve yaşlıları biyolojik, psikolojik, sosyal ve dini gelişim özelliklerine göre tanıyıp, uygun yöntem ve tekniklerle dini öğretileri sunabilme becerisi.
- P.Ç. 15 :** Eleştirel düşünebilme
- P.Ç. 16 :** Rasyonel düşünebilme
- P.Ç. 17 :** İslam dininin evrensel değerleri ışığında toplumun dini-ahlaki ihtiyaçlarına çözümler üretir.
- P.Ç. 18 :** İslami ilimlerin gelişim süreçleri hakkında analiz yapar.
- P.Ç. 19 :** İslam bilimlerine ilişkin temel kavramları doğru kullanır.
- P.Ç. 20 :** Din, mezhep ve çağdaş dini akımlar hakkında karşılaştırmalar yapar.
- Ö.Ç. 1 :** 1-İslâm hukukunun temel kavramlarını, konularını ve İslam kamu hukuku ile ilgili konuları tanımlar.
- Ö.Ç. 2 :** 2-İslâm kamu hukuku ile ilgili güncel problemleri çözümleme becerisi kazanır ve uygular
- Ö.Ç. 3 :** İslâm kamu hukuku ile Modern hukuktaki kamu hukuku konuları arasında mukayese yapma becerisi kazanır ve uygular.
- Ö.Ç. 4 :** 4-İslam kamu hukuku alanında mesleki formasyon kazanır ve uygular